

A FOGYATÉKOS SZEMÉLYEK RÉSZÉRE
SZOCIÁLIS SZAKOSÍTOTT ELLÁTÁST NYÚJTÓ
INTÉZMÉNYEK
TÉRÍTÉSI DÍJ SZÁMÍTÁSA ÉS
DOKUMENTÁCIÓS RENDJE
EGYÉB A TÉRÍTÉSI DÍJ FIZETÉSÉHEZ
KAPCSOLÓDÓ SZABÁLYOK

2025. április 3.

Budapesti Szociális Szakmatámogatási Hálózat

Fogyatékos Emberek
Budapesti Szociális Alap- és Szakosított Ellátási Szakmatámogatási Csoportja

TSZR2025

TARTALOM

Általános információk	3
Fogalmak	7
Számítás	22
Értesítés térítési díj megállapításáról	61
Hátralékkezelés	63
Költőpénz	65
Gyógyszerköltség megfizetése	69

A 2025. április 3-án megrendezésre került program a **TSZR2025** kódszámú **Területi szakmatámogatási rendszer működtetése, szakmatámogatási feladatok ellátása – 2025** című projekt keretében a Belügyminisztérium és a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet támogatásával, a Budapesti Szociális Szakmatámogatási Hálózat Fogyatékos Emberek Budapesti Szociális Alap- és Szakosított Ellátási Szakmatámogatási Csoportja szervezésében valósult meg.

<https://www.buszszh.hu>

BUSZSZH

Mozgássérült
Emberek
Rehabilitációs
Központja

BELÜGYMINISZTERIUM

MAGYAR MÁLTAI
SZERETETSZOLGÁLAT

REFORMÁTUS
SZERETETSZOLGÁLAT

Jelen prezentáció a TSZR2025 kódszámú projekt keretében a Budapesti Szociális Szakmatámogatási Hálózat Fogyatékos Emberek Budapesti Szociális Alap- és Szakosított Ellátási Szakmatámogatási Csoportja szervezésében 2025. április 3. napján megrendezésre került szakmai műhely témájának vázlata.

A jelen prezentációban közzétett információk gyakorlatban történő alkalmazásának elengedhetetlen feltétele a mindenkor hatályos vonatkozó jogszabályokban, valamint a témában elérhető szakmai tartalmú útmutatókban, segédletekben foglaltak alapos ismerete és pontos alkalmazása.

A prezentáció tartalma a szakmai műhelyen elhangzott információkkal együtt értelmezendő.

Jelen prezentáció a hatályos vonatkozó jogszabályok és elérhető aktuális információk, valamint hatósági ellenőrzések tapasztalatai alapján készült.

BUSZSZH

Mozgássérült
Emberek
Rehabilitációs
Központja

BELÜGYMINISZTERIUM

MAGYAR MÁLTAI
SZERETETSZOLGÁLAT

REFORMÁTUS
SZERETETSZOLGÁLAT

A SZAKMAI MŰHELY CÉLJA szakmatámogatási, módszertani segítségnyújtás a fővárosi székhelyű, fogyatékos személyek részére szociális szakosított ellátást biztosító intézmények munkatársai részére, a térítési díj témakörét érintő kérdésekben.

Munkatársaink feladata iránymutatás, szakmai támogatás biztosítása, amely azonban nem minősül szakmai állásfoglalásnak.

Szakmai álláspont kialakítására a Belügyminisztérium Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatások Főosztálya jogosult.

Jelen segédlet az intézmény, szolgáltató saját felelősségére használható.

BUSZSZH

Mozgássérült
Emberek
Rehabilitációs
Központja

BELÜGYMINISZTERIUM

MAGYAR MÁLTAI
SZERETETSZOLGÁLAT

REFORMÁTUS
SZERETETSZOLGÁLAT

Szakosított ellátást nyújtó intézmények

Ápolást, gondozást nyújtó intézmény

- fogyatékos személyek otthona

Rehabilitációs intézmény

- fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye

Lakóotthon

- fogyatékos személyek rehabilitációs célú lakóotthona
- fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthona

Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény

- fogyatékos személyek rehabilitációs célú gondozóháza

FOGALMAK

TÉRÍTÉSI DÍJ MEGFIZETÉSÉRE KÖTELEZETTEK

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért – főszabály szerint – térítési díjat kell fizetni.

A térítési díjat elsősorban **az ellátást igénybe vevő** köteles fizeti meg. Szt. 114. § (2) bekezdés a) pont

Az Szt. a továbbiakban meghatároz egy olyan személyi kört is, akik az **ellátást igénybe vevő személy tartása körében kötelezetteként jöhetnek szóba** a térítési díj megfizetése során:

- Szt. 114. § (2) bekezdés b) pontja: **szülői felügyeleti joggal rendelkező törvényes képviselő**
- Szt. 114. § (2) bekezdés c) pontja (hozzátartozói kör): a **jogosultnak az a házastársa, élettársa, egyeneságbeli rokona, örökbe fogadott gyermeke, örökbe fogadó szülője, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem a tartási kötelezettség teljesítése mellett meghaladja a szociális vetítési alap összegének két és félszeresét,**
- Szt. 114. § (2) bekezdés d) pontja: a jogosult **tartását szerződésben vállaló** személy,
- Szt. 114. § (2) bekezdés e) pontja: a jogosult **tartására bíróság által kötelezett** személy

A térítési díjat megfizető személyek között kiemelt szerepe van az Szt. szerint az ellátott nagykorú gyermekének a törvény szerint.

Szt. 117/D. §-a általános kötelezést fogalmaz meg az intézményi térítési díj és az ellátott (vagy más személy) által ténylegesen megfizetett térítési díj közötti **különbözet megfizetésére** a törvény szerinti feltételek együttes fennállása esetén. Ugyanakkor a nagykorú gyermekre is vonatkoznak az előbbieken a hozzátartozók tartási kötelezettségének érvényesülése kapcsán jelzett törvényi szabályok (pl. egy főre jutó jövedelem stb.).

ROKONTÁRATÁS SZABÁLYAI – PTK.

NAGYKORÚ SZEMÉLYEK ESETÉN:

- 4:194. §: rokonaival szemben az jogosult tartásra, aki **magát önhibáján kívül nem képes eltartani**, és akinek tartásra kötelezhető házastársa, volt házastársa vagy volt élettársa nincs.
- nem köteles mást eltartani, aki ezáltal saját szükséges tartását vagy a tartás sorrendjében a jogosultat megelőző személy tartását veszélyeztetné
- érdemtelenség!
- sorrend van! – tartási kötelezettsége áll fenn:
 - elsősorban a szülőnek a gyermekével és a nagykorú gyermeknek a **rászoruló** szülőjével szemben
 - A tartásra jogosulthoz a leszármazás rendjében közelebb álló rokon tartási kötelezettsége a távolabbi rokonét megelőzi.

A bíróság a tartás mértékét a jogosult indokolt szükségletei és a kötelezett teljesítőképesége alapján határozza meg.

KISKORÚ SZEMÉLYEK ESETÉN:

A szülők kiskorú gyermeküket saját megélhetésük veszélyeztetése esetén is kötelesek eltartani!

ROKONTÁRATÁS SZABÁLYAI – Szt.

A tartási kötelezettség kizárólag a térítési díj megfizetésére vonatkozik.

Az Szt. 114. § (2) bekezdés c) pontjában felsorolt személyi kör:

- jogosultnak az a házastársa, élettársa, egyeneságbeli rokona, örökbe fogadott gyermeke, örökbe fogadó szülője

Feltételei:

- családjában az egy főre jutó jövedelem a tartási kötelezettség teljesítése mellett meghaladja a szociális vetítési alap összegének két és félszeresét (71.250,-Ft)

Az Szt. 114. § (2) bekezdés d-e) pontjában meghatározott személyek:

- d) a jogosult tartását **szerződésben vállaló** személy
- e) a jogosult tartására **bíróság által kötelezett** személy

TARTÁSRA KÖTELES ÉS KÉPES SZEMÉLYEK

ROKONTÁRTÁS SZABÁLYAI – Szt.

117/D. § (1) bekezdése

Ha az ellátott **jelentős pénz- vagy ingatlanvagyonnal nem rendelkezik, és a térítési díj megfizetését a 68/B. § (1) bekezdése vagy a 117/B. § (1) bekezdése szerint más személy sem vállalja,**

de az ellátottnak van nagykorú, vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermeke,

a jövedelemhányad – a 117/B. § (2) bekezdése szerinti esetben a más által vállalt személyi térítési díj – és az intézményi térítési díj közötti különbözet (e § alkalmazásában a továbbiakban: **díjkülönbözet**) **megfizetésére az erre irányuló, (2) bekezdés szerinti megállapodás alapján a gyermek köteles.**

Ha az ellátott nagykorú gyermeke(i)vel nem jön létre a megállapodás, a **fenntartó kérheti a bíróságtól,** hogy a Ptk. rokontartásra irányadó szabályai alapján tartásra köteles és képes gyermeket kötelezze a jövőre nézve tartási kötelezettsége és képessége mértékével arányban állóan a díjkülönbözet megfizetésére.

GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁS ALATT ÁLLÓ GYERMEKEK

Szt. 118. § Amennyiben az intézményi elhelyezést a gyámhatóság határozata alapozza meg, a kiskorú ellátott után **térítési díj fizetésének kötelezettsége nem írható elő.**

A gyámhatóság határozatában megállapított **gondozási díjat** – a külön jogszabályban meghatározott feltételek és eljárás alapján – a **szociális intézmény részére kell átutalni.**

A bentlakásos intézménybe történő elhelyezést követően – NEM CSAK gyv-s gyermekek esetén!!! – a **családi pótlék megigénylésére az elhelyezést nyújtó intézmény vezetője jogosult!** A családi pótlék zsebpénzen felüli része a teljeskörű ellátásra felhasználható!

Azon gyermekekre, **akik a gyermekvédelmi rendszerből érkeznek a szociális intézménybe** – gyámhatósági határozatban kerül kijelölésre az intézmény a gyermek gondozási helyéül – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) és a 15/1998.(IV.30.) NM rendelet szabályait kell alkalmazni.

A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 82.§ (1), (5) és (6) bekezdései szerint: „**A 3 éven felüli gondozott gyermeket személyes szükségleteinek kielégítésére havonta zsebpénzzel kell ellátni.** A zsebpénz havi összege nem lehet kevesebb a szociális vetítési alap összegének

a) 5%-ánál a 3-10 éves,	1425 Ft
b) 13%-ánál a 10-14 éves,	3705 Ft
c) 18%-ánál a 14 év feletti gyermek esetében.”	5130 Ft

A zsebpénz felhasználásáról nyilvántartást kell vezetni.

TÖRVÉNYES KÉPVISELET KISKORÚAK

Kiskorú: 18. életévét nem töltötte be

(kivéve: 16. életévet betöltött + gyámhatósági engedély) házasságot kötött

A kiskorúság ideje alatt: **szülői felügyelet vagy gyámság**

Szülői felügyeleti jog (jogok és kötelezettségek összessége) mindkét szülőt megilleti - nem vagylagos!!!

- pl. megállapodás aláírása esetén mindkét szülő aláírása szükséges

Gyámság: gyv-s gyermekek esetén pl. gyermekvédelmi gyám
minden esetben gyámhatósági határozat alapozza meg!

Cselekvőképesség:

- cselekvőképtelen (életkor): 14. életévét még nem töltötte be
- korlátozottan cselekvőképes: 14-18. életév között
- cselekvőképtelen állapot:

pl. egészségi állapot okán – bár korából adódóan korlátozottan cselekvőképes lenne az ellátott – de belátási képessége hiányzik – ebben az esetben a gyermek nem írhat alá

TÖRVÉNYES KÉPVISELET KISKORÚAK

Jogszerű és érvényes aláírások

Cselekvőképtelen gyermek esetén:

Kizárólag a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülők írhatnak alá, vagyis ők tehetnek jognyilatkozatot.

Korlátozottan cselekvőképes gyermek esetén:

A gyermek ír alá (amennyiben nincs cselekvőképtelen állapotban) és a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülők aláírásukkal jóváhagyják a gyermek jognyilatkozatát. (a megállapodáson kívül meghatalmazás adható!)

Cselekvőképtelen állapotra hivatkozni kell az adott okiratban – aláírás elmaradása esetén!

TÖRVÉNYES KÉPVISELET NAGYKORÚAK

Cselekvőképesség:

- cselekvőképes
- cselekvőképtelen

A bíróság cselekvőképességet **teljesen korlátozó gondnokság** alá azt a nagykorút helyezi, akinek az ügyei viteléhez szükséges **belátási képessége – mentális zavara következtében – tartósan, teljeskörűen hiányzik**, és emiatt – egyéni körülményeire, valamint családi és társadalmi kapcsolataira tekintettel – gondnokság alá helyezése indokolt.

- korlátozottan cselekvőképes

A bíróság cselekvőképességet **résztlegesen korlátozó gondnokság** alá azt a nagykorút helyezi, akinek ügyei viteléhez szükséges **belátási képessége – mentális zavara következtében – tartósan vagy időszakonként visszatérően nagymértékben csökkent**, és emiatt – egyéni körülményeire, valamint családi és társadalmi kapcsolataira tekintettel – meghatározott ügycsoportban gondnokság alá helyezése indokolt.

TÁMOGATÓ kirendelése:

A gyámhatóság az egyes ügyei intézésében, döntései meghozatalában **belátási képességének kisebb mértékű csökkenése miatt segítségre szoruló** nagykorú számára, annak kérelmére – cselekvőképessége korlátozásának elkerülése érdekében – támogató kirendeléséről határoz.

TÖRVÉNYES KÉPVISELET NAGYKORÚAK

Jogszerű és érvényes aláírások

Cselekvőképesség teljes korlátozása esetén:

Kizárólag a törvényes képviselő (GONDNOK) írhat alá, vagyis ő tehet jognyilatkozatot.

Cselekvőképesség részleges korlátozása esetén:

A bírósági ítéletben meghatározott ügycsoportok tekintetében: a gondnokolt ír alá és a törvényes képviselő (GONDNOK) aláírásával jóváhagyja a gondnokolt jognyilatkozatát.

FONTOS

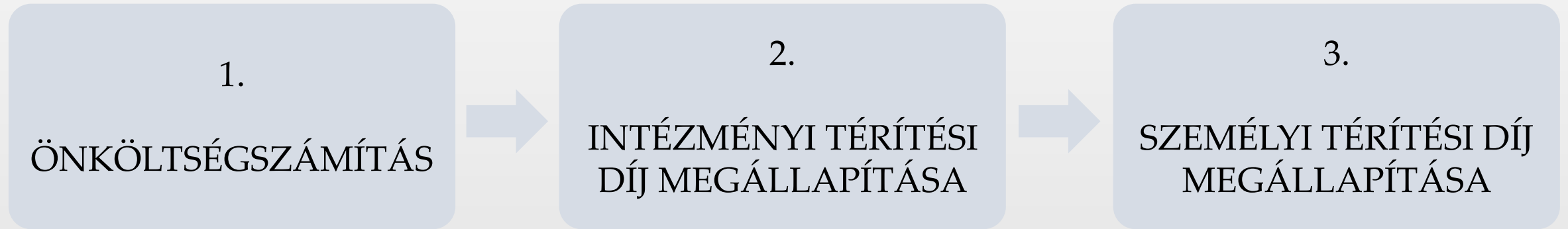
- Ha valaki nem képes írni: jognyilatkozatát kizárólag közokirat tartalmazhatja
- Ha valaki nem tud írni: két tanú igazolja, hogy a jognyilatkozatot **előttük kézjegyével ellátta** vagy a jognyilatkozatát tartalmazó iraton lévő kézjegy tőle származik
- Ha valaki nem tud olvasni vagy nem érti a nyelvet, amin az okirat íródott: az okiratban rögzíteni kell, hogy annak tartalmát a tanúk egyike vagy a hitelesítő személy a nyilatkozó félnek megmagyarázta
 - ugyanezt a rendelkezést kell alkalmazni azon személyek esetében is, akik vakok, gyengén látók
- Aláírásbélyegző használata – SEMMIKÉPPEN NEM JAVASOLT! Az aláírásbélyegző lenyomata nem tekinthető sem aláírásnak, sem kézjegynek, és nem köthető egyértelműen az adott aláíró/bélyegzőt használó személyhez.
- Amennyiben az ellátott belátási képességének olyan mértékű csökkenését észleli a munkatárs, hogy az **ellátott gondnokság alá helyezése látszik indokoltnak, úgy semmilyen iratot nem lehet az érintett ellátottal aláírni.** E tekintetben az intézményvezető kötelezettségét többek között az 1/2000.(I.7.) SzCsM rendelet 54. § (6) bekezdés írja elő, miszerint: *Az intézmény vezetője, ha az ellátást igénybe vevő gondnokság alá helyezése szükséges, intézkedést kezdeményez a gyámhivatalnál.*

Kérelmezni kell ideiglenes gondnok kirendelését a gyámhivaltaltól (a gondnokság alá helyezés iránti eljárás megindításával együtt) aki aláírja a szükséges dokumentumokat.

FONTOS

- **cselekvőképesség vizsgálata – ki írhat alá?**
 - egyedül az ellátott (cselekvőképes 18 életévet betöltött);
 - ellátott a törvényes képviselővel (szülők, gyám, gondnok) együtt (14 és 18 év közötti korlátozottan cselekvőképes kiskorú, részleges korlátozó gondnokság alatt álló nagykorú);
 - kizárólag a törvényes képviselő (szülők, gyám, gondnok) - (14 év alatti, teljes korlátozó gondnokság alatt álló);
- **meghatalmazás alkalmazása**
 - fizikai akadályozottság esetén (mozgásszervi betegség, kórházban tartózkodik stb.) – a meghatalmazás aláírására a magánokirat aláírására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni!
 - nem tud írni (és valószínűleg olvasni sem), de kézjeggyel el tudja látni az okiratot – két tanú kell és az alábbi szöveg:
 - *„Alulírott okirati tanúk kijelentjük, hogy x.y. jelen okiratot előttünk látta el kézjeggyével és kijelentjük, hogy az okirat általunk x.y. részére felolvasásra és megmagyarázásra került.”*
 - nem képes írni – közjegyzői okirat kell!
 - tanú bárki lehet (18 éves cselekvőképes) kivéve, aki félként aláírja az okiratot (pl. ő a meghatalmazott)
- **teljes bizonyító erővel bíró magánokirati forma megtartása**
 - két tanú
 - igazolják, hogy az aláíró az okiratot előttük írta alá
 - igazolják, hogy az aláíró az okiraton lévő aláírást előttük sajátjának ismerte el
 - szükség esetén igazolják, hogy az okirat tartalmát az aláírónak felolvasták és megmagyarázták (abban az esetben, ha az aláíró nem tud írni és/vagy olvasni)
- **MEGJEGYZÉS:**
 - **Meghatalmazás minden esetben elfogadható –**
 - **KIVÉVE: az ellátás igénybevételére vonatkozó megállapodás aláírása esetén!**

TÉRÍTÉSI DÍJ SZÁMÍTÁS ÉS DOKUMENTÁLÁS

FONTOS: HELYES MEGÁLLAPÍTÁS ÉS DOKUMENTÁLÁS

SZOLGÁLTATÁSI ÖNKÖLTSÉG

A szolgáltatás kapcsán
felmerült **ráfordítások**
egy **szolgáltatási egységre**
számított értéke.

szolgáltatási egység: ellátási nap

Mennyibe kerül a szolgáltatás?

≥

INTÉZMÉNYI TÉRÍTÉSI DÍJ

Az ellátás **ellenérték**eként
megállapított összeg.

megállapított intézményi térítési díj
= számított szolgáltatási önköltség
VAGY

megállapított intézményi térítési díj
< számított szolgáltatási önköltség

Mennyit kérek a szolgáltatásért?

≥

SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ

A kötelezett által **fizetendő**
térítési díj konkrét összege.

a mindenkori intézményi térítési díjjal
azonos személyi térítési díj
megfizetésének vállalása esetén

=

megállapított intézményi térítési díjjal

**Mennyit tud fizetni/fizethet a
szolgáltatásért?**

AZ ELLÁTOTTAK SZÁMÁNAK MEGHATÁROZÁSA

TERVEZÉS

Az ellátottak éves becsült száma: átlagos napi
igénybevételi szám*365, szökőévben átlagos napi
igénybevételi szám*366

*Javasolt a tárgyévre igényelt állami támogatás
alapjául figyelembe vett ellátottak számával tervezni.*

SZÁMÍTÁS

SZOLGÁLTATÁSI ÖNKÖLTSÉG

A szolgáltatás kapcsán felmerült ráfordítások egy szolgáltatási egységre számított értéke.

Ráfordítás:

2000. évi C. törvény 78. §-80. §

- anyagjellegű ráfordítások
- személyi jellegű ráfordítások
- értékcsökkenési leírás

Szolgáltatási egység:

29/1993. (II. 17.) Korm. Rendelet 3. § (1) f) pont

- ellátási nap

SZOLGÁLTATÁSI ÖNKÖLTSÉG

A szolgáltatás kapcsán felmerült ráfordítások egy szolgáltatási egységre számított értéke.

- Előkalkuláció: a tevékenység megkezdése előtt kiszámításra kerül a tervezett önköltség.
- A szolgáltatási önköltség számításakor integrált intézmény esetében a közös költségelemeket a szolgáltatásonkénti közvetlen költségek arányában kell megosztani.
 - Közvetlen költség: mindazon költségek, amelyekről egyértelműen megállapítható, hogy mely szolgáltatás érdekében merültek fel. (pl.: közvetlen anyagköltség, közvetlen bérköltség, stb.)
 - Közvetett költség (közös költségelem): mindazon költségek, amelyek egy meghatározott időszakban valamennyi szolgáltatás célját szolgálják. Egy integrált intézmény esetén ilyen közös költségelemek lehetnek az alábbiak: rezsiköltség (villany, víz, gáz), internet előfizetési díj, intézményvezető bére és járulékai, biztosítási díj, stb.
 - Ezeket a közös költségelemeket a nyújtott szolgáltatások közvetlen költségének arányában kell megosztani az egyes szolgáltatások között, amihez megoszlási arányszámokat kell számolni. A közvetlen költség aránya az összes költséghez (közvetett költség nélkül). A megoszlási arányszámot (vetítési alapot), a közös költségelemek megosztásának módját, módszertanát az intézmény belső szabályzatában kell meghatározni.
- A cél a tényleges, minél pontosabban számított önköltség meghatározása.
- Az ellátási nap képezi a fizetendő térítési díj alapját, ezért napidíj kerül számításra.

SZOLGÁLTATÁSI ÖNKÖLTSÉG

A szolgáltatás kapcsán felmerült ráfordítások egy szolgáltatási egységre számított értéke.

Tárgyévi tervezett kiadás / Éves átlagos tervezett ellátotti szám

Tervezett kiadás: 267 561 880 Ft

Ellátotti létszám: 40 fő

Éves átlagos tervezett ellátotti létszám: 40 fő * 365 nap

PÉLDA	Tervezett kiadás	Tervezett éves átlagos ellátotti létszám	Önköltség egysége	Önköltség mértéke
Szociális szakosított ellátás	267 561 880 Ft	14 600 fő	nap	18 326 Ft

Maximum
megállapítható
intézményi térítési díj

INTÉZMÉNYI TÉRÍTÉSI DÍJ

Az ellátás ellenértékeként megállapított összeg.

- Az intézményi térítési díjat **a fenntartó tárgyév április 1-jéig állapítja meg.**
- A fenntartói döntésről szóló dokumentum tartalmazza a megállapított intézményi térítési díj hatályba lépésének dátumát.
- Amennyiben a fenntartó térítésmentesen kívánja biztosítani a szolgáltatást, a döntésben meg kell jeleníteni az erre vonatkozó információt, ebben az esetben a megállapított intézményi térítési díj 0 Ft/nap. (Szakosított ellátás esetén nem jellemző!)
- Az intézményi térítési díj összege **nem haladhatja meg a szolgáltatási önköltséget.**
- Az intézményi térítési díj szolgáltatónként, intézményenként, telephellyel rendelkező szolgáltató, intézmény esetén ellátást nyújtó székhelyenként, telephelyenként, továbbá bentlakásos intézményi ellátás esetén épületenként külön-külön is meghatározható.

INTÉZMÉNYI TÉRÍTÉSI DÍJ

Az ellátás ellenértékeként megállapított összeg.

- A gyakorlatban ennek a rendelkezésnek igen nagy a jelentősége, mivel tartós bentlakásos intézményeknél nem ritka, hogy az eltérő telephelyeken az intézmény - az intézményi ellátás helyszínéül szolgáló ingatlanok minőségének, elrendezésének, ellátási kapacitásának és felszereltségének függvényében - eltérő színvonalú ellátást nyújt, amit az intézményi térítési díj is tükröz.
- **Jelen szabály szerint az épületenként eltérő intézményi térítési díj megállapítását jogszabály engedi, de arra fokozott figyelmet szükséges fordítani, hogy egy adott épületen belül, a jogszabályi előírások szerint nyújtott szolgáltatások biztosítása mellett, nem lehet különböző intézményi térítési díjat megállapítani, még akkor sem, ha a körülmények eltérőek, valamelyik szoba komfortosabb stb.**
- Ilyen esetekben a fenntartónak arra van lehetősége, hogy azonos épületen belül belépési hozzájárulás megfizetését kéri a meghatározott férőhelyek tekintetében.
- **A bentlakásos intézményekben a fenntartónak az intézményi térítési díjat az élelmezésre fordított költségekkel csökkentve is meg kell állapítani arra az esetre, ha az ellátott az intézményi étkezést nem veszi igénybe.**

INTÉZMÉNYI TÉRÍTÉSI DÍJ

Az ellátás ellenértékeként megállapított összeg.

Az **ORSZÁGOS JELENTÉSI RENDSZERBE** – a megállapítást, illetve a módosítást követő nyolc napon belül – valamennyi, az Szt. vagy a Gyvt. alapján térítésidő-köteles szolgáltatás esetén **BE KELL JELENTENI** az intézményi térítési díjat és annak változását.

Jogsabályi hely: 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 12. § (2)

Jelentési felület: Igénybevevői Nyilvántartás (KENYSZI) → Jelentések → Térítési díj jelentése

Adatszolgáltatás tartalma: az Szt. vagy a Gyvt. alapján térítési díj köteles szolgáltatás esetén be kell jelenteni az intézményi térítési díjat és annak változását, ideértve az engedélyes által nyújtott gyermekétkeztetés intézményi térítési díját is

Jelentési időpont: az intézményi térítési díj megállapítását, illetve a módosítást követő nyolc napon belül

DÖNTÉS DÁTUMA: Ide azt a dátumot kell írni, amely napon az intézményi térítési díjra vonatkozó megállapító, vagy módosító döntést meghozták.

HATÁLY DÁTUMA: Ide azt a dátumot kell írni, amely naptól a megállapított, vagy módosított döntés szerinti térítési díj hatályos, vagyis alkalmazni kell. **A hatály dátuma nem a következő évig érvényes időszakot jelöli.**

INTÉZMÉNYI TÉRÍTÉSI DÍJ

Az ellátás ellenértékeként megállapított összeg.

- Az intézményi térítési díjat** a 2008. évi III. törvény rendelkezéseinek megfelelően **kerekítve kell meghatározni.**

0,01 forinttól 2,49 forintig végződő összegeket lefelé	a legközelebbi 0 forintra végződő összegre kell kerekíteni
2,50 forinttól 4,99 forintig végződő összegeket felfelé	a legközelebbi 5 forintra végződő összegre kell kerekíteni
5,01 forinttól 7,49 forintig végződő összegeket lefelé	a legközelebbi 5 forintra végződő összegre kell kerekíteni
7,50 forinttól 9,99 forintig végződő összegeket felfelé	a legközelebbi 0 forintra végződő összegre kell kerekíteni

- Nyitólap
- Igénylések kezelése ▾
- Igénybevételek kezelése ▾
- Jelentések ▾
- Riportok ▾
- (Vir) Riportok ▾
- Törzsadatok ▾
- Karbantartás ▾
- TAJ Hiba bejelentések ▾
- Súgó ▾

Térítési díj jelentése

Döntés dátuma:

Hatály dátuma:

Rögzítés időpontja: -

Utolsó módosítás: -

Állapot: **Piszkozat**

Fenntartó	Szolgáltató	Székhely/telephely	Szolgáltatás	Szolgáltatás nyújtás kezdete - vége
			Ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátás / Fogyatékos személyek otthona	2000.01.01. -

Térítési díj rögzítése

Intézményi térítési díj összege	Mértékegység	Intézményi térítési díj havi összege	Mértékegység
	Ft/nap		Ft/hónap

Mégsem

Piszkozat mentése

Publikálás

INTÉZMÉNYI TÉRÍTÉSI DÍJ

Az ellátás ellenértékeként megállapított összeg.

PÉLDA	Szolgáltatási önköltség (számított érték)	Maximum meghatározható intézményi térítési díj (szolgáltatási önköltség)	Megállapított intézményi térítési díj
Szociális szakosított ellátás intézményi térítési díja	18 326 Ft	$\geq 18\,326$ Ft/nap $\approx$ 18 325 Ft/nap	$> 6\,000$ Ft/nap

SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ MEGÁLLAPÍTÁSA

1. Fenntartó elvégzi az **önköltségszámítást**, megállapítja az **intézményi térítési díjat**
2. Fenntartói döntést követően **tájékoztató átadása az intézményi térítési díj összegéről és a jövedelemnyilatkozat kitöltéséről**
3. Benyújtott **jövedelemnyilatkozat és vagyonnyilatkozat alapján a személyi térítési díj megállapítása**
 - a. Ellátott/térítési díjat megfizető más személy vállalja a mindenkori intézményi térítési díj megfizetését
 - i. térítési díj értesítő
 - ii. kötelezettségvállaló nyilatkozata
 - b. Ellátott nem vállalja az intézményi térítési díj megfizetését és a különbözetre sem tesz vállalást
 - i. jövedelemvizsgálat lefolytatása – a jövedelemvizsgálat mindig a teljes jövedelemből történjen, a levonásokkal nem kell foglalkozni (kivétel 9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet 1. számú melléklet Tájékoztató a jövedelemnyilatkozathoz magyarázat)
 - ii. vagyonvizsgálat lefolytatása
 - iii. térítési díj értesítő
 - c. Ellátott/térítési díj megfizetését vállaló személy vállalást tesz a különbözet megfizetésére
 - i. jövedelemvizsgálat lefolytatása
 - ii. térítési díj értesítő
 - iii. kötelezettségvállaló nyilatkozata

Az Szt. 117/B. § szerinti **vállalásra vonatkozóan**, a különféle lehetséges esetekre vonatkozóan

1. **Teljes vállalás** - az ellátott vagy a térítési díjat megfizető más személy ezen a dokumentumon tudja vállalni a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését
2. **Különbözet vállalás** - az ellátott vagy a térítési díjat megfizető más személy ezen a dokumentumon tudja vállalni a mindenkori intézményi térítési díj és az ellátott részére megállapítható személyi térítési díj különbözetének egy részét
3. **Különbözet és a személyi térítési díj vállalása a térítési díjat megfizető más személy által** - ez az az eset, amikor nem az ellátott fizeti a személyi térítési díjat és a különbözetet, hanem egy annak megfizetését vállaló személy

JÖVEDELEMNYILATKOZAT ÉS IGAZOLÁSOK

- A jövedelemnyilatkozatban szereplő jövedelmekről a **jövedelem típusának megfelelő iratot** (pl. elektronikus számlakivonat) vagy annak másolatát (pl. folyósítást igazoló szelvény) **kell** a kérelemhez **mellékelni**. **A jövedelemigazolások a jövedelemnyilatkozat formanyomtatvány elválaszthatatlan részét képezik.**
- A jövedelemnyilatkozat jogszabályban kötött tartalmú nyomtatvány. Szükség esetén a nyilatkozatok rovatai bővíthetők, valamint kitöltésük mellékletben folytatható.
- Fontos, hogy a hatályos nyomtatvány legyen használatban, amely a valóságnak megfelelő, pontos adatokkal kerüljön kitöltésre.
- A szociális törvény 117/B. § szerinti „önkéntes fizetés” vállalásának tényét, vagy az „önkéntes fizetés” nem vállalását jelölni kell.
- A teljes körű kitöltésben a nyomtatvány útmutatója ad segítséget.
- Fontos, hogy a nyomtatványt az aláírásra jogosult személy írja alá.
- Fontos, hogy a jövedelemigazolások egyértelműen köthetők legyenek az ellátást igénylő személyhez. Ha az igazolás nem tartalmaz nevet, vagy más a szolgáltató által kezelt azonosító adatot, javasolt az aláírásra jogosult személlyel aláíratni az igazolás másolatát.

2025. 04. 03.

PÉLDA

Nyugellátási utalvány szelvénye		POSTAI AZONOSÍTÓ SZÁM	KÉZBESÍTÉSI ELŐJEGYZÉS
ÖSSZEG	Forint		Kézbesítés megkísérelve címzett értesítve
58830			Vissza a feladónak
		ESEDÉKESÉG IDÉJE 2024. 01. NYUGDÍJFOLYÓSÍTÓ IGAZGATÓSÁG	A visszaküldés oka A visszaküldés okainak jelzése a hátoldalon található
		1164	Törzsszám
		PJ	

Az eredetivel mindenben megegyező hiteles másolat.

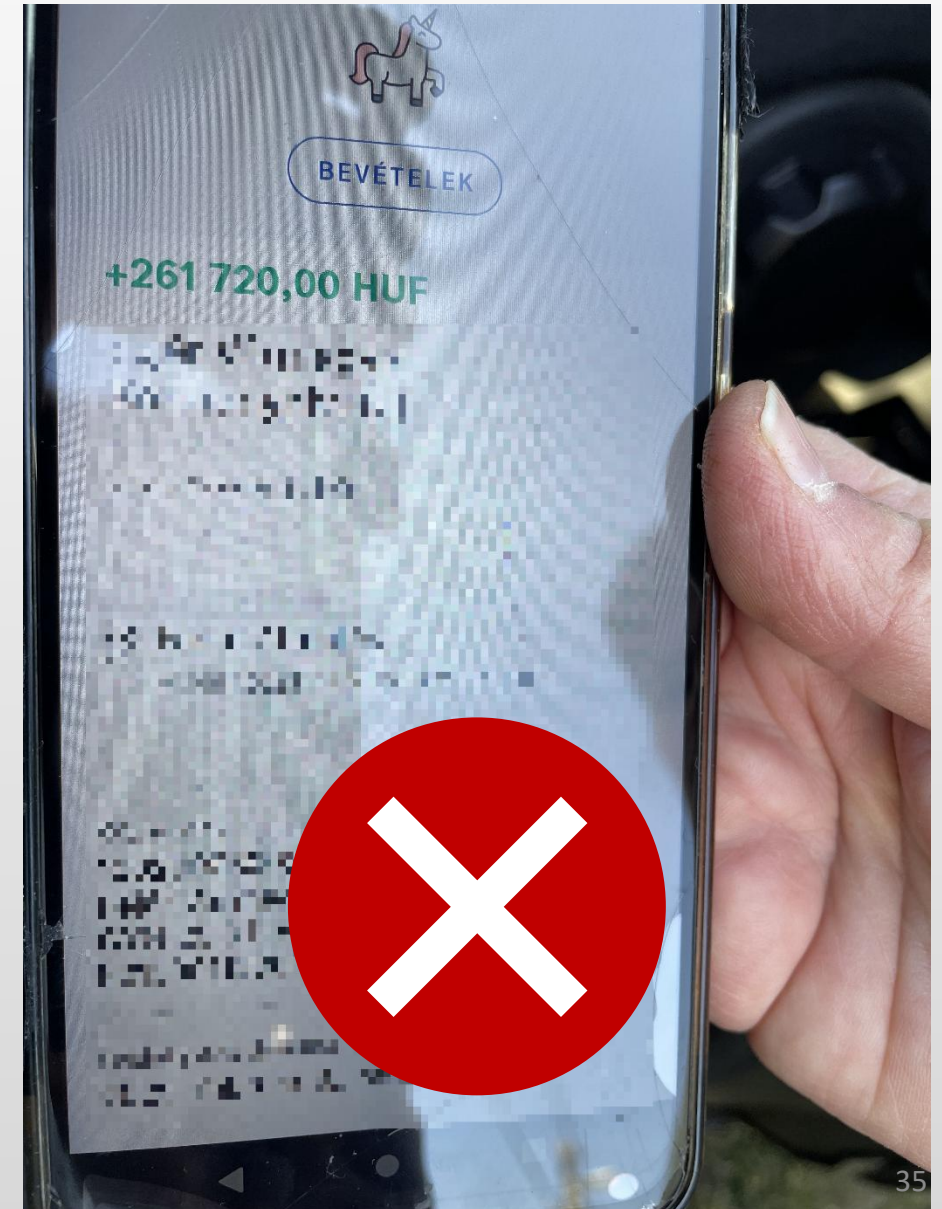
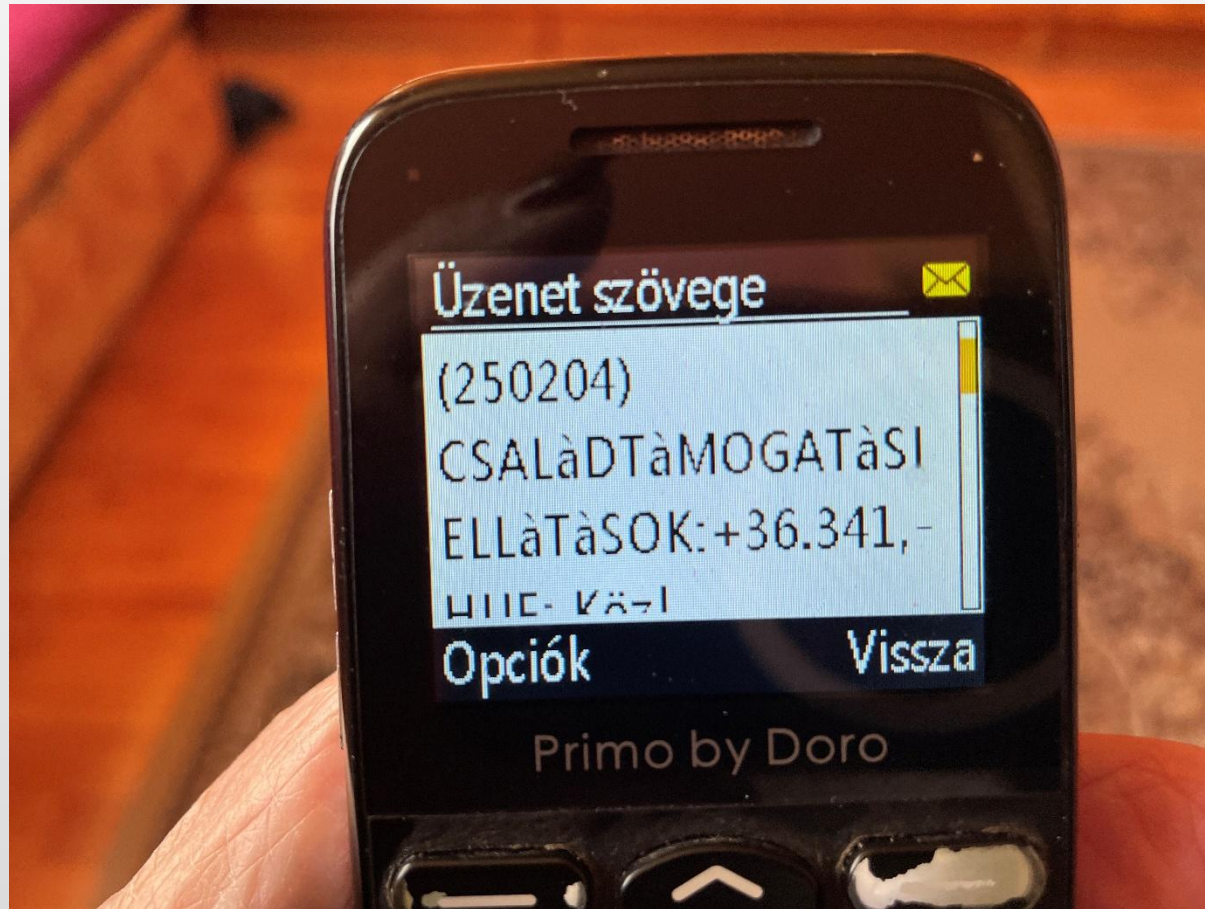
Példa település, 2024. 02. 21.

Minta Manka

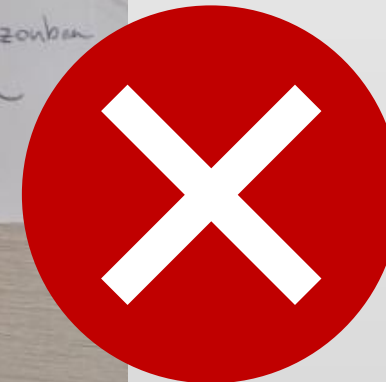
Minta Manka

PÉLDA

FELÜLVIZSGÁLAT esetén is!

JÖVEDELEMNYILATKOZAT – MI MINŐSÜL JÖVEDELEMNEK?

Szociális törvény 4. § (1) bekezdés

jövedelem: – az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel, valamint figyelemmel az (1b) és (1c) bekezdésben foglaltakra – az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett

aa) a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szjtv.) szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó – megszerzett – vagyoni érték (bevétel), ideértve a Szjtv. 1. számú melléklete szerinti adómentes bevételt, és

ab) azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény, a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény, a kisadózó vállalkozók tételes adójáról szóló törvény vagy az egyszerűsített közteherვისelési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni;

Mi **nem minősül jövedelemnek** a térítési díj megállapítása szempontjából? Szt. 4. § (1a)

SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ

A kötelezett által fizetendő térítési díj összege.

- A **kötelezett** által fizetendő térítési díj összegét (a továbbiakban: személyi térítési díj) **az intézményvezető konkrét összegben állapítja meg**, és arról **az ellátást igénylőt a megállapodás megkötésekor írásban tájékoztatja**.
- A személyi térítési díj **nem haladhatja meg az intézményi térítési díj összegét**.
- A személyi térítési díjat a 2008. évi III. törvény rendelkezéseinek megfelelően **kerekítve kell meghatározni**.

0,01 forinttól 2,49 forintig végződő összegeket lefelé	a legközelebbi 0 forintra végződő összegre kell kerekíteni
2,50 forinttól 4,99 forintig végződő összegeket felfelé	a legközelebbi 5 forintra végződő összegre kell kerekíteni
5,01 forinttól 7,49 forintig végződő összegeket lefelé	a legközelebbi 5 forintra végződő összegre kell kerekíteni
7,50 forinttól 9,99 forintig végződő összegeket felfelé	a legközelebbi 0 forintra végződő összegre kell kerekíteni

CSAK AZ INTÉZMÉNYI ÉS A SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ ÖSSZEGÉT ÁLLAPÍTJUK MEG KEREKÍTVE! A JÖVEDELEM ÉS A JÖVEDELEMHÁNYAD ÖSSZEGE NEM KEREKÍTHETŐ!

SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ

A kötelezett által fizetendő térítési díj összege.

- A személyi térítési díj összege a megállapítás időpontjától függetlenül **évente két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg, kivéve ha az ellátott jövedelme:**
 - olyan mértékben csökken, hogy a szociális törvényben meghatározott térítési díj fizetési kötelezettségének nem tud eleget tenni,
 - a szociális vetítési alap összegének 25%-át meghaladó mértékben növekedett.
- A felülvizsgálat során megállapított új személyi térítési díj megfizetésének időpontjáról a fenntartó rendelkezik. **Az új térítési díj megfizetésére a kötelezett nem kötelezhető a felülvizsgálatot megelőző időszakra, kivéve**, ha az ellátott a felülvizsgálatot megelőzően – jövedelem és vagyon hiányában – térítésmentesen vette igénybe az ellátást, és részére visszamenőlegesen rendszeres pénzellátás került megállapításra. Ez utóbbi esetben a személyi térítési díj megfizetésének kezdő időpontja a rendszeres pénzellátásra való jogosultság kezdő napja.

SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ

A kötelezett által fizetendő térítési díj összege.

- **A szociális szakosított ellátások személyi térítési díjának megállapításánál:**
 - a szolgáltatást igénybe vevő személy rendszeres havi jövedelmét kell figyelembe venni. (KISKORÚ ÉS NAGYKORÚ ESETÉN IS!)
- **A térítési díj megállapítása során meg kell vizsgálni:**
 - **Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény** esetén – amennyiben térítési díj megfizetése mellett vehető igénybe az ellátás – megvizsgálja az **ellátást igénylő havi jövedelmét**.
 - **Rehabilitációs intézmény és rehabilitációs célú lakóotthon** esetén – amennyiben térítési díj megfizetése mellett vehető igénybe az ellátás – megvizsgálja az **ellátást igénylő havi jövedelmét és jelentős pénzvagyonát**.
 - **Ápolást, gondozást nyújtó intézmény, ápoló-gondozó célú lakóotthon és támogatott lakhatás** esetén – amennyiben térítési díj megfizetése mellett vehető igénybe az ellátás – megvizsgálja **havi jövedelmét, jelentős pénzvagyonát és jelentős ingatlanvagyonát**.

SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ

A kötelezett által fizetendő térítési díj összege.

- A fenntartó ingyenes ellátásban részesíti azt az ellátottat, aki jövedelemmel nem rendelkezik.
- Tartós bentlakásos intézményi ellátás esetében az ingyenes ellátás további feltétele, hogy az ellátottnak jelzálog alapjául szolgáló vagyona és a jogerősen térítési díj fizetésére kötelezett nagykorú, vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermeke nincs.
- Ha az ellátásra jogosult tartási vagy öröklési szerződést kötött, a térítési díj fizetésére a tartást és gondozást szerződésben vállaló a kötelezett. Ilyen esetben a személyi térítési díj az intézményi térítési díjjal azonos összegű.
- Amennyiben az intézményi elhelyezést a gyámhatóság határozata alapozza meg, a kiskorú ellátott után térítési díj fizetésének kötelezettsége nem írható elő. Ennek megfelelően ingyenes ellátásban kell részesíteni az ily módon ellátást igénybevevő gyerekeket.
- A személyi térítési díj összege önkormányzati intézmény esetén a fenntartó rendeletében foglaltak szerint, egyéb esetekben (egyház, nem állami fenntartó) a fenntartó döntése alapján csökkenthető, illetve elengedhető, ha a kötelezett jövedelmi és vagyoni viszonyai ezt indokoltá teszik. A döntést minden esetben írásban dokumentálni szükséges.

SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ

A kötelezett által fizetendő térítési díj összege.

- Személyi térítési díj KORLÁTOK
- Az ellátásért fizetendő személyi térítési díj nem haladhatja meg a havi jövedelem:
 - 60 %-át átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetén
 - 50 %-át rehabilitációs célú lakóotthon esetén
 - 80 %-át egyéb tartós elhelyezést nyújtó intézmény esetén

Térítési díjjal kapcsolatos dokumentáció, amennyiben a **fenntartó térítésmentesen biztosítja az ellátást**

Önköltségszámítás

Egységre jutó
önköltség
megállapítása

Intézményi térítési díj

Intézményi térítési
díj fenntartó általi
megállapítása:
0 Ft

Jövedelemnyilatkozat

Nem kell tölteni,
tekintettel arra,
hogy az ellátás
térítésmentesen
biztosított.

Jövedelemvizsgálat

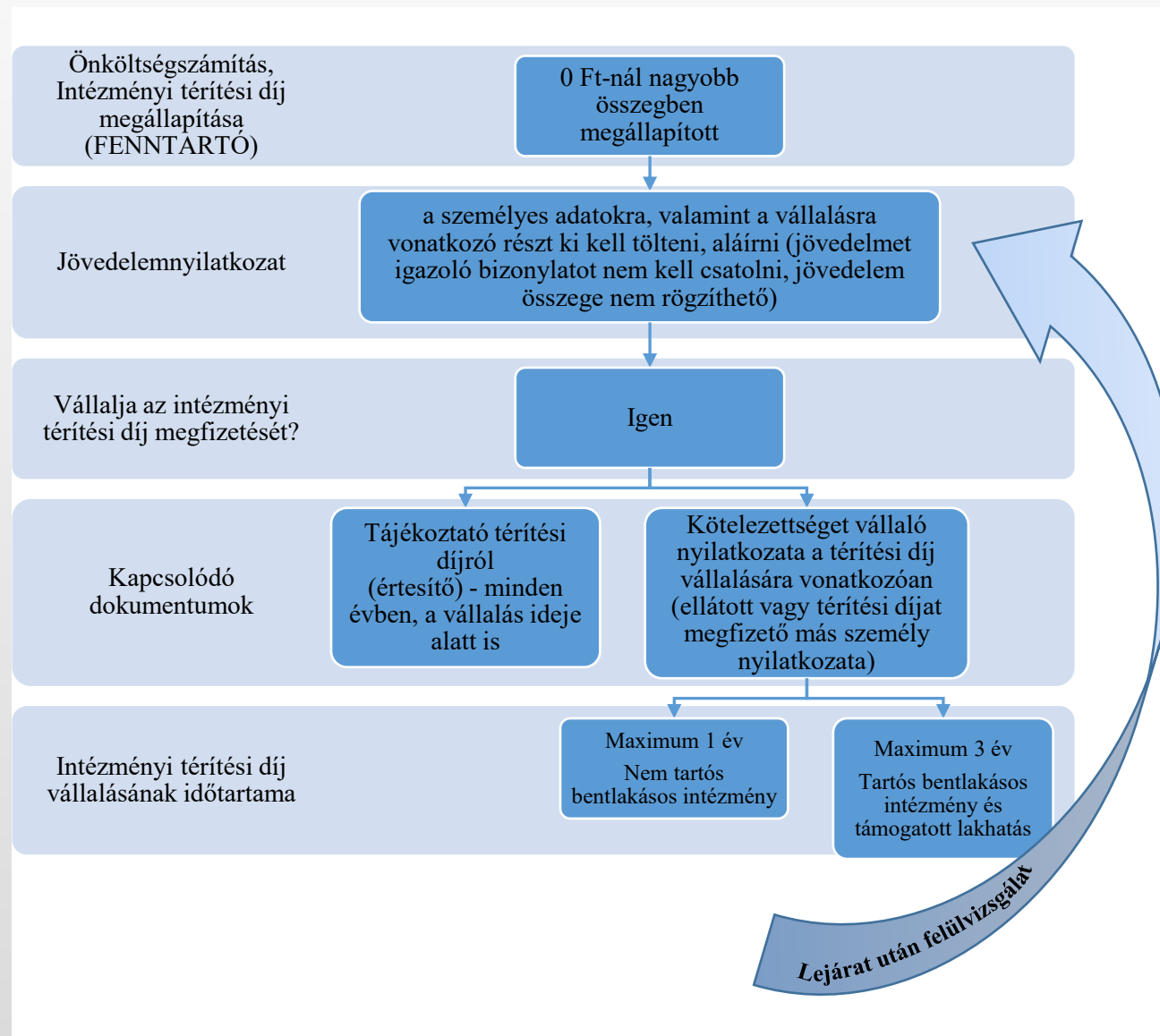
Nincs
jövedelemvizsgálat,
az ellátásért nem
kell térítési díjat
fizetni.

Tájékoztatás

Az ellátást
igénybevevő
személyt a
térítésmentességről
tájékoztatni
szükséges
(megállapodás,
értesítő)

TÉRÍTÉSI DÍJ

1. Eset: Térítési díjjal kapcsolatos dokumentáció, amennyiben a fenntartó térítési díj ellenében biztosítja az ellátást. Az alábbi ábra azt szemlélteti, amikor **az ellátást igénybevevők vállalják az intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését.**

PÉLDA – BENTLAKÁSOS ELLÁTÁS

A jövedelemnyilatkozaton az ellátott azt nyilatkozza, hogy vagy ő, vagy más személy vállalja az intézményi térítési díjjal azonos összegű személyi térítési díj megfizetését.

Ebben az esetben **nincs jövedelemvizsgálat.**

Külön nyilatkozatot tesz az intézményivel azonos összegű térítési díj megfizetésére:

vagy az ellátott
vagy bárki más

Az intézménybe az intézményi térítési díj teljes összege érkezik. A számlázás jogalapja a fizetési kötelezettségvállalást tartalmazó nyilatkozat és a térítési díj értesítő.

Számítások:

Ellátott havi jövedelmének összege: **nincs információ, nincs jövedelemvizsgálat**

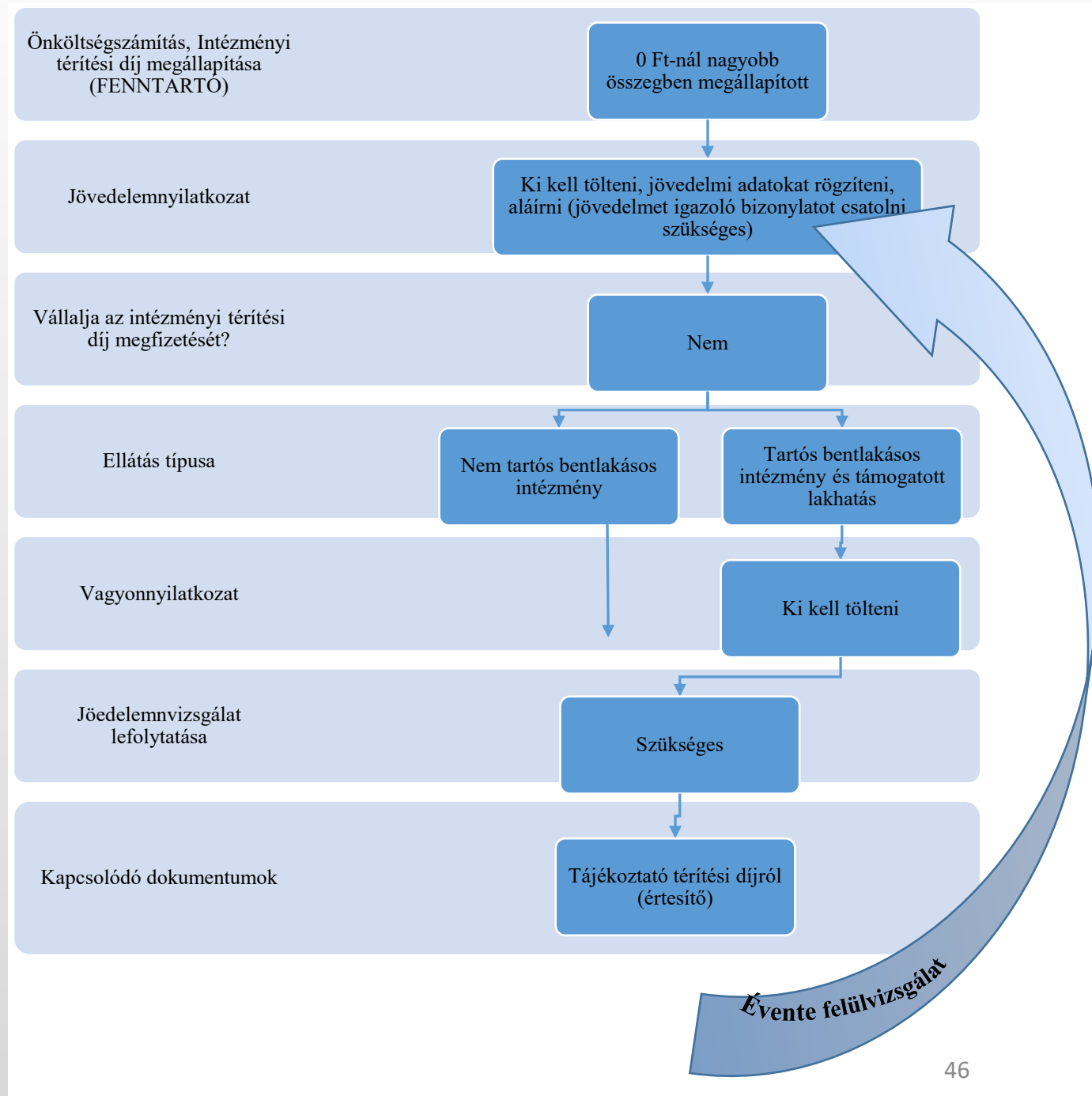
Intézményi térítési díj összege: 6 000 Ft/nap

Személyi térítési díj összege: 6 000 Ft/nap

Napok száma hónapban	Személyi térítési díj (Ft/nap)	Adott hónapban fizetendő térítési díj
31 nap	6000 Ft/nap	$31 \cdot 6000 = 186.000$ Ft
30 nap	6000 Ft/nap	$30 \cdot 6000 = 180.000$ Ft
28 nap	6000 Ft/nap	$28 \cdot 6000 = 168.000$ Ft

TÉRÍTÉSI DÍJ

2. Eset: Térítési díjjal kapcsolatos dokumentáció, amennyiben a fenntartó térítési díj ellenében biztosítja az ellátást. Az alábbi ábra azt szemlélteti, amikor **az ellátást igénybevevők nem vállalják az intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését**, így jövedelemvizsgálat lefolytatása szükséges.

PÉLDA – BENTLAKÁSOS ELLÁTÁS

A jövedelemnyilatkozaton **az ellátott nem tesz nyilatkozatot arra vonatkozóan**, hogy akár ő, akár más személy **vállalja az intézményi térítési díjjal azonos összegű személyi térítési díj megfizetését.**

Ebben az esetben **le kell folytatni a jövedelemvizsgálatot.**

A személyi térítési díj a jövedelem maximum 80 %-ának (átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetén a jövedelem maximum 60 %-ának) megfelelő összeg lesz. Ha ez az összeg nem éri el az intézményi térítési díjat, akkor különbözetet keletkezik a megállapított személyi és az intézményi térítési díj között.

Sem az ellátott, sem más személy nem tesz részvállalást, a nagykorú gyermek nem tesz a díjkülönbözetre vállalást.

Az intézménybe maximum az ellátott jövedelme max. 80 %-ának megfelelő összeg érkezik térítési díj címén (hónapok naptári napjainak számától függően). A számlázás jogalapja az alapmegállapodás és a térítési díj értesítő.

Számítások:

Ellátott havi jövedelmének összege: 123.500 Ft
Jövedelmének 80 %-a: 98.800 Ft

Éves jövedelem összege: Havi jövedelem összege * 12 hó =
123.500 Ft * 12 hó = 1.482.000 Ft/év

Éves jövedelemhányad összege: Éves jövedelem összege * 80 % =
1.482.000 * 0,8 = 1.185.600 Ft/év

Megállapítható nap személyi térítési díj: Éves jövedelem 80 %-a / adott időszakra vonatkozó naptári napok száma =
1.185.600 / 365 = 3248,22 = 3250 Ft/nap

Napok száma hónapban	Személyi térítési díj (Ft/nap)	Adott hónapban fizetendő térítési díj
31 nap	3250 Ft/nap	31*3250 = 100.750 – 1950 = 98.800 Ft
30 nap	3250 Ft/nap	30*3250 = 97.500 Ft
28 nap	3250 Ft/nap	28*3250 = 91.000 Ft

PÉLDA – BENTLAKÁSOS ELLÁTÁS

Ellátott havi jövedelmének összege: 23.300 Ft

Jövedelmének 80 %-a: 18.640 Ft

Költőpénz összege: 5700 Ft

Jövedelem és jövedelemhányad különözete:

23.300 – 18.640 = 4660 Ft, így nem marad vissza a jogszabályban meghatározott költőpénz összege, TEHÁT meg kell nézni különözetet: 5700 – 4660 = 1040 Ft

18.640 – 1040 = 17.600 Ft/hó a havi terhelhető jövedelem

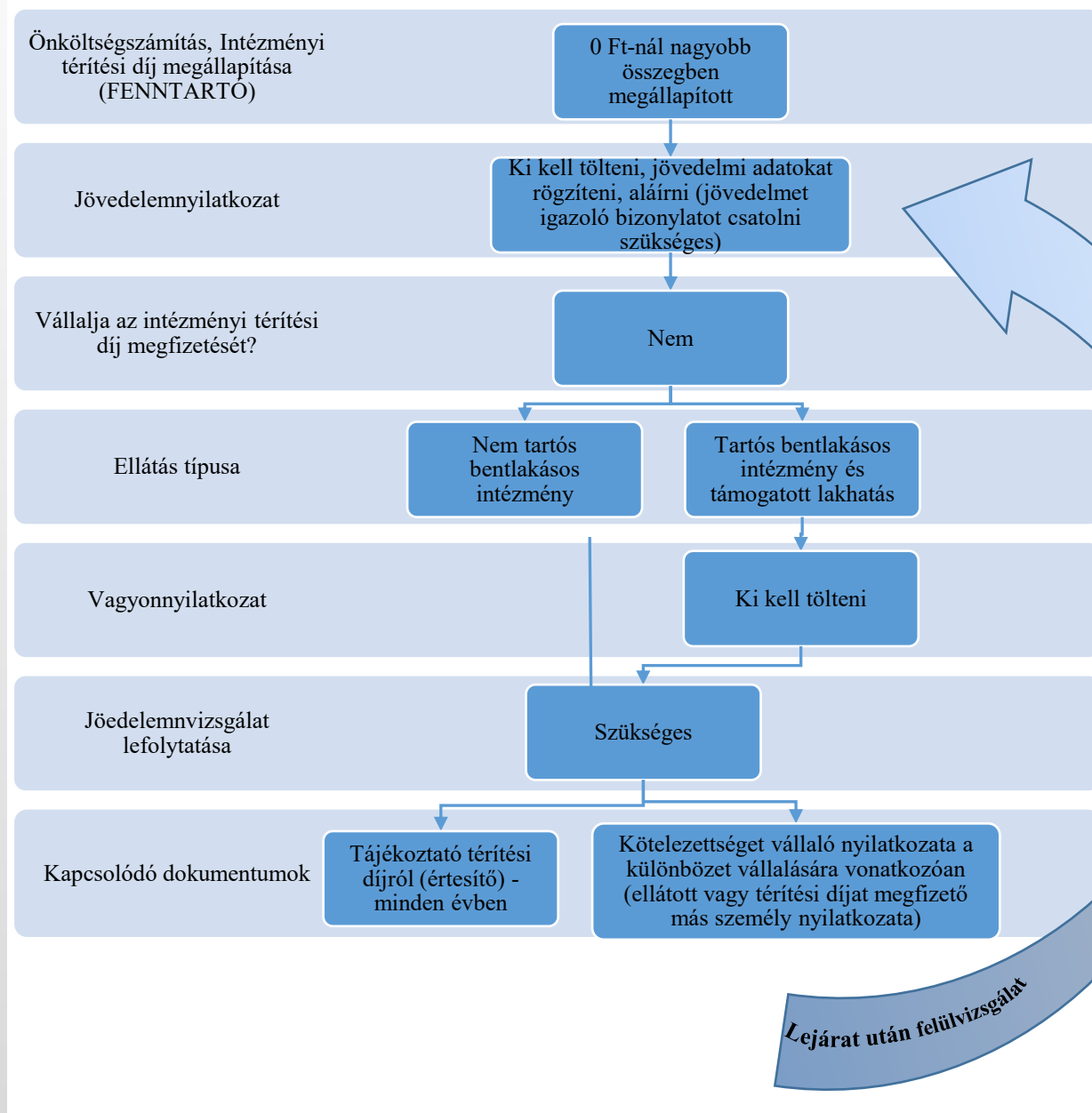
Éves terhelhető jövedelem összege: Havi terhelhető jövedelem összege * 12 hó = 17.600 Ft * 12 hó= 211.200 Ft/év

Megállapítható nap személyi térítési díj: Éves terhelhető jövedelem 80 %-a / adott időszakra vonatkozó naptári napok száma = 211.200 / 365 = 3248,22 = 578,63 Ft/nap, azaz kerekítve 580 Ft/nap

Napok száma a hónapban	Igénybevevő személyi térítési díja (Ft/nap)	Igénybevevő által ténylegesen fizetendő térítési díj adott hónapban
31 nap	580	31*580 = 17.980 – <u>380</u> = 17.600 Ft
30 nap	580	30*580 = 17.400 Ft
29 nap	580	29*580 = 16.820 Ft
28 nap	580	28*580 = 16.240 Ft

TÉRÍTÉSI DÍJ

3. Eset: Térítési díjjal kapcsolatos dokumentáció, amennyiben a fenntartó térítési díj ellenében biztosítja az ellátást. Az alábbi ábra azt szemlélteti, amikor az ellátást igénybevevők nem vállalják az intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését, azonban a **megállapított személyi térítési díj és az intézményi térítési díj különbözete egy részének megfizetését vállalják**, így jövedelemvizsgálat lefolytatása szükséges.

A jövedelemnyilatkozaton **az ellátott nem tesz nyilatkozatot arra vonatkozóan**, hogy akár ő, akár más személy **vállalja az intézményi térítési díjjal azonos összegű személyi térítési díj megfizetését**.

Ebben az esetben **le kell folytatni a jövedelemvizsgálatot**.

A személyi térítési díj a jövedelem maximum 80 %-ának (átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetén a jövedelem maximum 60 %-ának) megfelelő összeg lesz. Ha ez az összeg nem éri el az intézményi térítési díjat, akkor különbözetet keletkezik a megállapított személyi és az intézményi térítési díj között.

Részvállalást (tehát külön fizetési kötelezettségvállalást tartalmazó nyilatkozatot) tesz a **különbözet egy részére vonatkozóan**:

vagy az ellátott
és/vagy bárki más

Bárki – akár több személy is – tehet részvállalást.

A lényeg, hogy a megállapított személyi térítési díj (80 % v. 60 %) és az intézményi térítési díj (100 %) közötti különbözet egy részére lehet tenni a vállalást úgy, hogy **a személyi térítési díj és a részvállalás együttes összege nem érheti el a teljes intézményi térítési díj összegét**. Tehát a részvállalás nem érheti el a 20 %-ot (40 %-ot).

A számlázás jogalapja az alapmegállapodás, az önkéntes nyilatkozat(ok) és a térítési díj értesítő.

PÉLDA – BENTLAKÁSOS ELLÁTÁS

Számítások:

Intézményi térítési díj: 6000 Ft/nap

Személyi térítési díj: 3250 Ft/nap

KÜLÖNBÖZET: $6000 - 3250 = 2750$ Ft/nap

KÜLÖNBÖZET EGY RÉSZÉ (fele) = 1375 Ft/nap

Személyi térítési díj vállalás alapján = 3250 Ft/nap + 1375 Ft/nap = 4625 Ft/nap

A TERHELHETŐSÉGI MAXIMUMOT NEM KELL FIGYELEMBE VENNII!

Napok száma hónapban	Személyi térítési díj (Ft/nap)	Adott hónapban fizetendő térítési díj
31 nap	4625 Ft/nap	$31 \cdot 4625 = 143.375$ Ft
30 nap	4625 Ft/nap	$30 \cdot 4625 = 138.750$ Ft
28 nap	4625 Ft/nap	$28 \cdot 4625 = 129.500$ Ft

LEHETŐSÉGEK

A cél: az intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megállapítása és a kötelezett általi megfizetése

1. megoldási lehetőség:

- Szt. 117/B. § (1) bekezdés alapján – **önkéntes vállalás**: az ellátást igénybevevő vagy bárki más általi vállalás alapján a mindenkori intézményi térítési díj összegével azonos összegű személyi térítési díj megfizetése – megállapodás vagy egyoldalú kötelezettségvállalás alapján
- Szt. 117/B. § (2) bekezdés alapján – **önkéntes részvállalás**: az ellátást igénybevevő vagy bárki más általi vállalás alapján a mindenkori intézményi térítési díj és a megállapítható személyi térítési díj különbözete egy részének megfizetése – megállapodás vagy egyoldalú kötelezettségvállalás alapján
- Szt. 117/D. § (1) bekezdés alapján – **önkéntes megállapodás** alapján: **díjkülönbözet** megfizetése – nagykorú gyermek!

2. megoldási lehetőség:

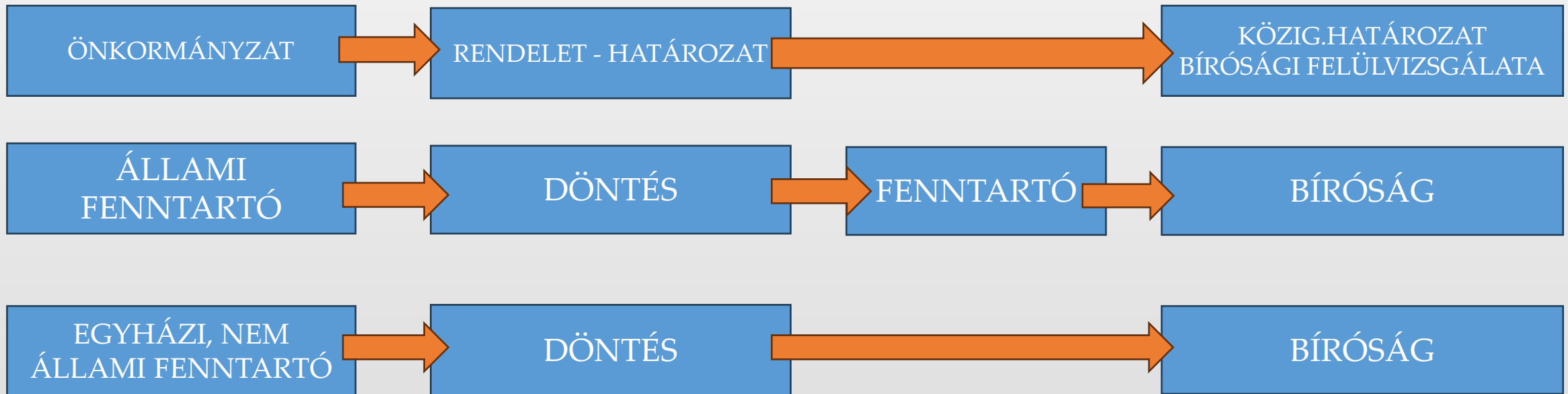
- Szt. 114. §-ban foglaltak szerint megállapítani a tartásra köteles és képes személyt és az általa fizetendő személyi térítési díjkiegészítést! Felszólítani a kötelezettet a teljesítésre! Ha nem teljesít per vagy fmh!
- Szt. 117/D. §-ban foglaltak szerint megállapítani a nagykorú gyermek tartási képességét és felszólítani a díjkülönbözet megfizetésére vonatkozó megállapodás megkötésére! Ha nem köti meg önként, akkor 3. lehetőség.

3. megoldási lehetőség:

- Szt. 117/D. § (3) bekezdése alapján – ha a fenti megállapodás önként nem jön létre - a fenntartó a bíróságtól kérheti, hogy a Ptk. rokontartásra irányadó szabályai alapján tartásra köteles és képes gyermeket tartási kötelezettsége és képessége mértékével arányban állóan a díjkülönbözet megfizetésére kötelezze

MÉLTÁNYOSSÁG

Fenntartónkénti folyamatábra

**A méltányolandó körülmények meghatározása és a méltányossági jogkör gyakorlása
nem teljesen ugyanaz a jogintézmény!**

INGYENESSÉG - MÉLTÁNYOSSÁG

114. § (3) A fenntartó **ingyenes ellátásban** részesíti azt az ellátottat, aki

- jövedelemmel nem rendelkezik,
- tartós bentlakásos intézményi ellátás esetében jelzálog alapjául szolgáló vagyona és
- a 117/D. § (3) bekezdése szerinti eljárásban jogerősen térítési díj fizetésére kötelezett nagykorú, vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermeke nincs.

115. § (3) A személyi térítési díj összege

- **önkormányzati intézmény esetén** a fenntartó **rendeletében** foglaltak szerint,
- **egyéb esetben a fenntartó döntése alapján**
csökkenthető, illetve **elengedhető**, ha a kötelezett jövedelmi és vagyoni viszonyai ezt indokolttá teszik.

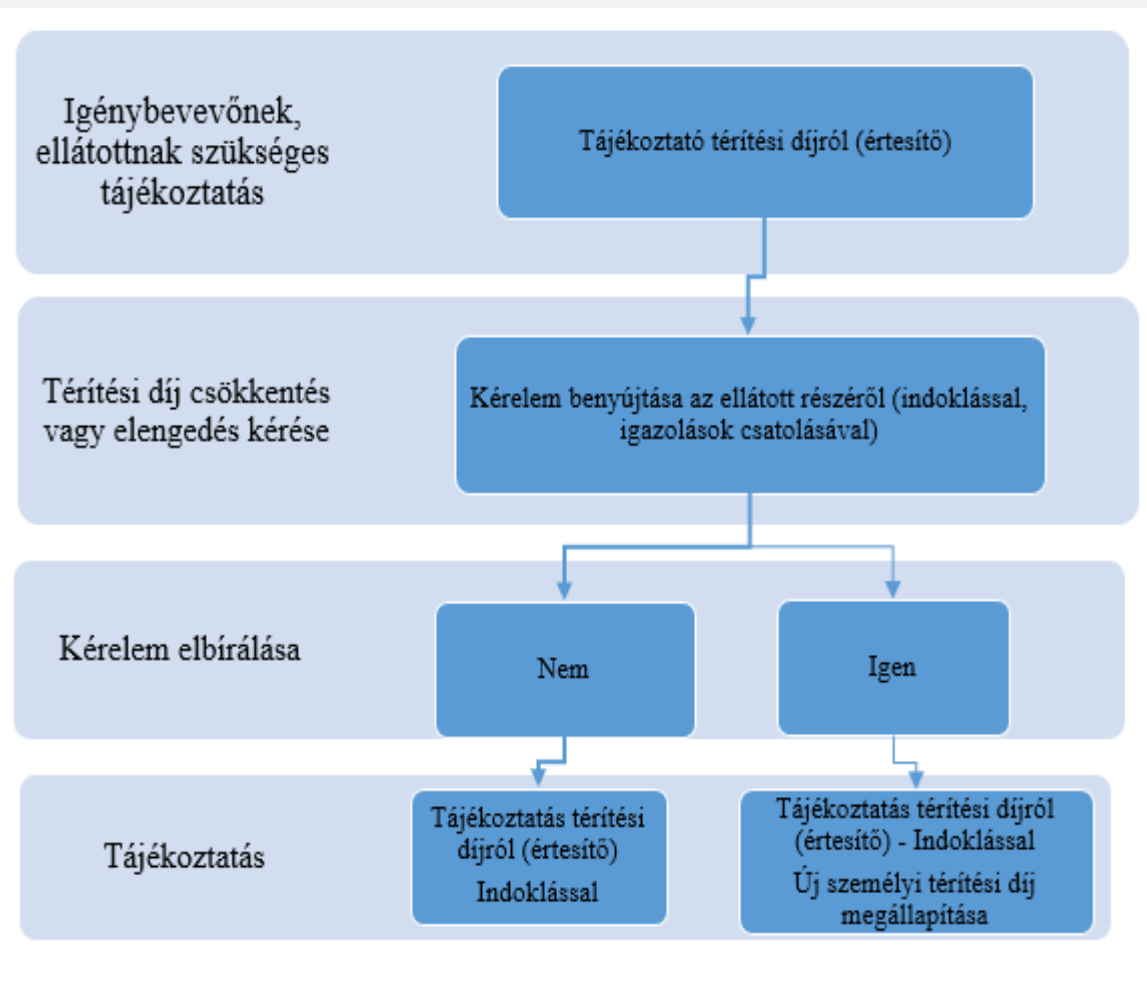
(4) Ha az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a **személyi térítési díj összegét vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri**,

- a) **állami fenntartó esetén** a (2) bekezdés szerinti értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat, ezt követően a **fenntartó döntésének felülvizsgálata bíróságtól kérhető**,
- b) **egyházi és nem állami fenntartó esetén a bíróságtól kérheti a térítési díj megállapítását.**

MÉLTÁNYOSSÁG

Ha az ellátottnak, a törvényes képviselőjének vagy a térítési díjat megfizető személynek a megállapított személyi térítési díj összegével kapcsolatosan kérdése, kérése van, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, elsősorban a fenntartóhoz fordulhat. **A fenntartó egyedi térítési díjkedvezményben vagy térítésmentes ellátásban részesítheti a megállapodással rendelkező, térítési díjkedvezményt vagy térítésmentes ellátást kérelmező személyt. Az ellátott jövedelmi és/vagy szociális helyzetére tekintettel írásban kérheti a megállapított személyi térítési díj csökkentését vagy elengedését. A térítési díjkedvezményre irányuló kérelmet minden esetben indokolni kell, és megfelelő igazolásokkal alá kell támasztani, amely körülményeket és indokokat az egyedi értesítésben is rögzíteni kell. (EZ AZ ÉRTESÍTŐ AZ ALAP TÉRÍTÉSI DÍJ TÁJÉKOZTATÓ, KIEGÉSZÍTVE A MÉLTÁNYOSSÁGOT MEGALAPOZÓ INDOKOKKAL!)**

A fenntartó térítési díjkedvezmény elbírálására vonatkozó jogkörét az intézményvezető hatáskörébe utalhatja.

VAGYONNYILATKOZAT ÉS IGAZOLÁSOK

- Tartós bentlakásos ellátás esetén – amennyiben a jövedelemnyilatkozaton az kerül jelölésre, hogy NEM vállalják megfizetni a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj összeget
- Vagyonynyilatkozat részei:
 - pénzvagyon
 - ingatlanvagyon – rehabilitációs intézmény és rehabilitációs célú lakóotthon esetén nem kell kitölteni
- Ha a nyilatkozó vagy kiskorú igénybe vevő esetén családtagja bármely vagyontárgyból egynél többel rendelkezik, akkor a vagyonynyilatkozat megfelelő pontját a vagyontárgyak számával egyezően kell kitölteni. Amennyiben a vagyonynyilatkozatban feltüntetett vagyon nem a Magyarország területén van, a forgalmi értéket a vagyon helye szerinti állam hivatalos pénznemében is fel kell tüntetni.
- A vagyonynyilatkozatban feltüntetett pénzvagyronról a kérelemhez mellékelni kell a bankszámlakivonat, a betétkönyv, illetve a takarékbetét-szerződés másolatát.

JELENTŐS PÉNZVAGYON VIZSGÁLATA

Ellátott havi jövedelmének összege:	245.000 Ft
Pénzvagyon összege a vagyonnyilatkozat alapján:	565.000 Ft
Jövedelmének 80 %-a:	196.000 Ft
Intézményi térítési díj:	8000 Ft/nap
Megállapítható napi személyi térítési díj:	6445 Ft/nap

Intézményi térítési díj egyévi összege:	8000 Ft/nap * 365 nap = 2.920.000 Ft
Jelentős pénzvagyon összege:	0 Ft

Az ellátott a vagyonnyilatkozatban rögzítette, hogy 565.000 Ft pénzvagyonnal rendelkezik.

Pénzvagyont igazolni szükséges - A vagyonnyilatkozatban feltüntetett pénzvagyonról mellékelni kell a bankszámlakivonat, a betétkönyv, illetve a takarékbetét-szerződés másolatát.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően először azt szükséges megvizsgálni, hogy a vagyon jelentős pénzvagyonnak minősül-e.

De mi minősül a térítési díj szempontjából jelentős pénzvagyonnak?

A jövedelemvizsgálat során a személyi térítési díj megállapítása szempontjából pénzvagyonnak minősül az ellátott rendelkezésére álló fizetési számla pozitív egyenlege, betétszerződés vagy takarékbetét-szerződés alapján fennálló követelése és készpénz összegének azon része, **amely az intézményi térítési díj egyévi összegét a jogosult elhelyezésekor vagy a térítési díj felülvizsgálatakor meghaladja.**

JELENTŐS PÉNZVAGYON VIZSGÁLATA

2025. 04. 03.

Ellátott havi jövedelmének összege:	245.000 Ft
Pénzvagyon összege a vagyonnyilatkozat alapján:	5.000.000 Ft
Jövedelmének 80 %-a:	196.000 Ft
Intézményi térítési díj:	8000 Ft/nap
Megállapítható napi személyi térítési díj:	6445 Ft/nap
Intézményi és személyi térítési díj különbsége:	8000 Ft/nap – 6445 Ft/nap = 1555 Ft/nap
Intézményi térítési díj egyévi összege:	8000 Ft/nap * 365 nap = 2.920.000 Ft
Jelentős pénzvagyon összege:	5.000.000 Ft – 2.920.000 Ft = 2.080.000 Ft

A személyi térítési díj megállapítása szempontjából 2.080.000 Ft minősül jelentős pénzvagyonnak.

Ha tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén a jövedelemhányad nem éri el az intézményi térítési díj összegét, és az ellátott jelentős pénzvagyonnal rendelkezik, **a személyi térítési díj az intézményi térítési díjjal megegyező összeg azzal, hogy a jövedelemhányad és az intézményi térítési díj közötti különbséget a jelentős pénzvagyonból kell fedezni.**

2.080.000 Ft / 1555 Ft/nap = 1337,62, azaz 1337 napig elegendő a pénzvagyon a jelenlegi intézményi és személyi térítési díj összege mellett arra, hogy az ellátott a pénzvagyonából megfizesse az intézményi térítési díj összegét. Fontos, hogy az intézményi térítési díj és a személyi térítési díj összegének változása esetén újraszámolni szükséges a pénzvagyon terhelhetőségét.

JELENTŐS INGATLANVAGYON VIZSGÁLATA

Ellátott havi jövedelmének összege:	245.000 Ft
Ingatlanvagyon összege a vagyonnyilatkozat alapján:	1.100.000 Ft
Jövedelmének 80 %-a:	196.000 Ft
Intézményi térítési díj:	8000 Ft/nap
Megállapítható napi személyi térítési díj:	6445 Ft/nap

Az ellátott a vagyonnyilatkozatban rögzítette, hogy 1.100.000 Ft ingatlanvagyonnal rendelkezik. A jogszabályi előírásoknak megfelelően először azt szükséges megvizsgálni, hogy a vagyon jelentős ingatlanvagyonnak minősül-e.

De mi minősül a térítési díj szempontjából jelentős ingatlanvagyonnak?

A jövedelem- és vagyonvizsgálat során a személyi térítési díj megállapítása szempontjából ingatlanvagyonnak minősül **az ingatlanvagyon együttes értékének a szociális vetítési alap összegének a negyvenszeresét meghaladó része.**

Szociális vetítési alap negyvenszerese:	$28.500 * 40 = 1.140.000$ Ft
Jelentős ingatlanvagyon összege:	0 Ft

Ebben az esetben az ellátott vagyona a személyi térítési díj megállapítása szempontjából nem minősül jelentős ingatlanvagyonnak.

2025. 04. 03.

JELENTŐS INGATLANVAGYON VIZSGÁLATA

Ellátott havi jövedelmének összege:	245.000 Ft
Ingatlanvagyon összege a vagyonnyilatkozat alapján:	5.000.000 Ft
Jövedelmének 80 %-a:	196.000 Ft
Intézményi térítési díj:	8000 Ft/nap
Megállapítható napi személyi térítési díj:	6445 Ft/nap
Intézményi és személyi térítési díj különbözete:	8000 Ft/nap – 6445 Ft/nap = 1555 Ft/nap
Szociális vetítési alap negyvenszerese:	28.500 * 40 = 1.140.000 Ft
Jelentős ingatlanvagyon összege:	5.000.000 Ft – 1.140.000 Ft = 3.860.000 Ft

Megállapítható napi személyi térítési díj a jövedelemhányad alapján:	6445 Ft/nap
Megállapítható napi személyi térítési díj az ingatlanvagyon alapján:	1320 Ft/nap
Megállapítható személyi térítési díj:	6445 Ft/nap + 1320 Ft/nap = 7775 Ft/nap

A személyi térítési díj megállapítása szempontjából 3.860.000 Ft minősül jelentős ingatlanvagyonnak. Ami fontos, ha tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén a jövedelemhányad nem éri el az intézményi térítési díj összegét, és az ellátott nem rendelkezik jelentős pénzvagyonnal, – rehabilitációs intézmény és rehabilitációs célú lakóotthon kivételével – a személyi térítési díj **a jelentős ingatlanvagyon kilencvenhatod részének és a jövedelemhányadnak az összege, de legfeljebb az intézményi térítési díjjal megegyező összeg.**

96 hónap = 8 év = 2922 nap (6 * 365 nap és 2 * 366 nap)

3.860.000 Ft / 2922 nap = 1321,01 Ft/nap, azaz 1320 Ft/nap terhelhető az ingatlanvagyonból, tehát az ellátott nem tudja kifizetni a teljes intézményi térítési díj összegét az ingatlanvagyonából.

Fontos, hogy az intézményi térítési díj és a személyi térítési díj összegének változása esetén újraszámolni szükséges az ingatlanvagyon terhelhetőségét.

A jelzálogjogot a külön jogszabály szerint nyilvántartott hátralék erejéig lehet bejegyezni.

ÉRTESÍTÉS TÉRÍTÉSI DÍJ MEGÁLLAPÍTÁSÁRÓL

ÉRTESÍTÉS SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ MEGÁLLAPÍTÁSÁRÓL

A kötelezett által fizetendő térítési díj összegét (a továbbiakban: személyi térítési díj) az intézményvezető konkrét összegben állapítja meg, és arról az ellátást igénylőt a megállapodás megkötésekor **ÍRÁSBAN TÁJÉKOZTATJA.**

FELÜLVIZSGÁLAT ESETÉN a tájékoztatásnak a módosított térítési díj hatálybalépését megelőzően kell megtörténnie.

A tájékoztatás nem kötött sem formailag, sem tartalmilag, azonban javasolt az alábbiakra figyelemmel lenni:

- az értesítés írásban történjen, a szolgáltató hatósági ellenőrzés során tudja igazolni az értesítés tényét
- az értesítés adattartalma legyen igénybe vevőre szabva (azonosíthatóság, pontos jövedelmi és térítési díj adatok)
- az értesítés tartalmazza a szolgáltatási önköltségre, megállapított intézményi térítési díjra és a személyi térítési díjra vonatkozó információkat
- az értesítés tartalmazza a jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó információkat
- a szolgáltató részéről aláírási jogkörrel rendelkező személy írja alá az értesítést
- az igénybe vevő részéről az aláírásra jogosult személy írja alá az értesítést

HÁTRALÉKKEZELÉS

HÁTRALÉKKEZLÉS - NYILVÁNTARTÁS

- a **fizetendő személyi térítési díj összegét, a pénz- és ingatlanvagyon terhelését, a fizetési kötelezettség teljesítését, valamint a hátralékot** – az Szt. 68/B. §-a és 117/B. §-a szerinti eset kivételével – **nyilván kell tartani**
- az **intézmény vezetője ellenőrzi**, hogy a megállapított térítési díj befizetése havonként **megtörténik-e**
- ha a kötelezett a befizetést elmulasztotta, az intézményvezető 15 napos határidő megjelölésével a fizetésre kötelezett személyt írásban felhívja az elmaradt térítési díj befizetésére
- ha a határidő eredménytelenül telt el, az intézmény vezetője a kötelezett nevét, lakcímét és a fennálló díjhátralékot nyilvántartásba veszi
- a nyilvántartott díjhátralékról az intézmény vezetője negyedévenként tájékoztatja a fenntartót a térítési díjhátralék behajtása vagy a behajtatlan hátralék törlése érdekében

KÖLTŐPÉNZ

FOGALOMMEGHATÁROZÁS

A költőpénz

- a bentlakásos intézményi ellátásban részesülő ellátottak részére,
- személyes szükségleteik fedezésére,
- havonta,
- fix összegben megállapított, illetve figyelembe vett pénzösszeg.

A költőpénz összegéről az Szt. 117/A. § (1) bekezdése rendelkezik:

A költőpénz havi összege nem lehet kevesebb a tárgyév január 1-jén érvényes **szociális vetítési alap (2025 évben: 28.500 Ft) összegének 20%-ánál (5.700 Ft)**, ha a térítési díjat úgy állapították meg, hogy az **vagyont is terhel, 30%-ánál (8.550 Ft)**.

29/1993.(II.17.) Korm. rendelet 26. § (1) bekezdésére figyelemmel: a **személyi térítési díj meghatározásánál nem vehető figyelembe** az ellátásban részesülő **költőpénze**.

ELŐZMÉNYEK

A költőpénz jogintézményét a személyi térítési díj megállapítása körében kell alkalmazni!

Személyi térítési díj számításánál figyelembe kell venni az alábbi körülményeket:

- az ellátást igénybevevő rendelkezik-e jövedelemmel, terhelhető vagyonnal
- az ellátást igénybevevő vagy bárki más vállalja-e az intézményi térítési díjjal azonos összegű személyi térítési díj megfizetését
- az ellátást igénybevevő vagy bárki más vállalja-e az intézményi térítési díj és az ellátást igénybevevő részére megállapított személyi térítési díj különbözete egy részének megfizetését (részvállalás)
- amennyiben jövedelem van, de nincs „vállalás”:
 - az Szt. 117. § (2) bekezdés b) pontja alapján a személyi térítési díj megállapítása során megállapított jövedelemhányadot úgy kell meghatározni, hogy az nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelmének 80 %-át (tartós bentlakásnál)
 - az Szt. 114/A. § (2) bekezdésének alkalmazásában a személyi térítési díjat úgy kell megállapítani, hogy az ellátást igénybevevő jövedelméből legalább a költőpénz összege visszamaradjon

fennálló feltételek	költőpénz összegét biztosítja	megjegyzés
a 16 éven felüli ellátást igénybevevő nem rendelkezik sem jövedelemmel, sem vagyonnal	az intézmény biztosítja a költpénzt (Szt. 114/A. § (1) bek.)	5.700 Ft / hó
a 16 éven felüli ellátást igénybevevő nem rendelkezik jövedelemmel, de vagyonnal igen és a térítési díj a vagyon terhére lett megállapítva	az intézmény biztosítja a költpénzt	8.550 Ft / hó
az ellátást igénybevevő (vagy bárki más) <u>nem vállalja az intézményi térítési díjjal megegyező személyi térítési díj megfizetését és részvállalás sincs</u>	---	meg kell állapítani a személyi térítési díjat az Szt. 117. § (2) bek. b) pontja alapján azzal, hogy a személyi térítési díjat úgy kell megállapítani, hogy az ellátást igénybevevő jövedelméből legalább a költpénz összege visszamaradjon (Szt. 117/A. § (2) bek.) a költpénz összegét az intézmény nem „kérheti el”, az az ellátottnál „marad”
az ellátást igénybevevő tartási szerződéssel rendelkezik	---	intézményi térítési díjjal azonos összegű személyi térítési díjat fizet a tartást szerződésben vállaló (29/1993.Korm.r. 2. § (3) bek.) – nincs jövedelemvizsgálat, nem kell figyelembe venni, megállapítani költpénzt
az ellátást igénybevevő vagy bárki más részvállalást tesz	---	jövedelemvizsgálatot le kell folytatni és megállapításra kerül a jövedelem maximum 80 %-ának megfelelő összegű személyi térítési díj és ha a megállapított személyi térítési díj és az intézményi térítési díj közötti különbség egy részére az ellátott vagy bárki más részvállalást tesz, akkor nem kell figyelemmel lenni arra, hogy a jövedelemből visszamaradjon a költpénznek megfelelő összeg
az ellátást igénybevevő vagy bárki más <u>vállalja az intézményi térítési díj összegével azonos személyi térítési díj összege megfizetését</u> (Szt. 117/B. § (1) bek.)	---	nincs jövedelemvizsgálat és nem kell figyelemmel lenni a költpénz összegére
gondnokolt ellátott esetén	a gondnoka — amennyiben a gondozott megfelelő jövedelemmel vagy készpénzvagyonnal rendelkezik — köteles — legalább az <u>Szt. 117/A. §-a</u> szerinti, a költpénz összegével azonos összegű — készpénzt biztosítani a gondnokolt személyes szükségleteire.	29/1993.(II.17.) Korm.rendelet 27. § (1) bek. a személyi térítési díj megállapításánál ez esetben a 117. § (2) bek. b) pontja és a 117/A. § (1) bekezdése szerint kell eljárni!

GYÓGYSZERKÖLTSÉG MEGFIZETÉSE

GYÓGYSZERKÖLTSÉG MEGFIZETÉSE

2025. 04. 03.

1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 52. §

- alapgyógyszerkészletbe tartozó gyógyszereket – térítésmentesen kell biztosítani
- **alapgyógyszerkészlet körébe tartozó gyógyszereken túlmenően felmerülő egyéni gyógyszereszkükséglet költségét, ideértve a gyógyszerért külön jogszabály alapján dobozonként fizetendő díj költségét is – a jogszabályban foglalt esetek kivételével – az ellátást igénybe vevő viseli**
- **A bentlakásos intézmény viseli az ellátást igénybe vevő rendszeres és eseti egyéni gyógyszereszkükségletének**

a) **teljes költségét, ha**

- az ellátást igénybe vevőnek a személyi térítési díj megfizetése után fennmaradó havi jövedelme nem haladja meg a szociális vetítési alapnak az Szt. 117/A. §-ának (1) bekezdésében meghatározott százalékát **(ez az az eset, amikor az ellátottnak a személyi térítési díj és a költőpénz összegén felül nem marad a jövedelméből további pénzösszeg - ebben az esetben az intézmény fizeti az egyéni gyógyszerköltséget),**

vagy

- az ellátást igénybe vevő részére a költőpénzt az intézmény biztosítja.

b) ***részleges költségét, ha**

- az ellátást igénybe vevőnek a személyi térítési díj megfizetése után fennmaradó havi jövedelme meghaladja a szociális vetítési alapnak az Szt. 117/A. §-ának (1) bekezdésében meghatározott százalékát (5.700 Ft-ot), azonban ez a jövedelem nem fedezi az ellátást igénybe vevő egyéni gyógyszereszkükségletének költségét. Ebben az esetben a bentlakásos intézmény az ellátást igénybe vevő jövedelmének a **költőpénz összegét meghaladó részét az egyéni gyógyszereszkükséglet mértékéig kiegészíti**

GYÓGYSZERKÖLTSÉG MEGFIZETÉSE

- a **gyógyászati segédeszköz ellátása körében az intézmény feladata a vényre felírt testtávoli eszköznek (közvetlenül nem érintkeznek a testfelülettel) az intézmény költségén, a testközei segédeszköznek (közvetlenül érintkeznek a testfelülettel) az ellátott költségén történő biztosítása.** Ha a testközei segédeszköz költségeinek viselésére az ellátott jövedelmi helyzete alapján nem képes, a költségviselés tekintetében az előzőekben írtak szerint kell eljárni

SZABÁLYOK, AMIRE FIGYELNI KELL

- minden ellátott esetében külön-külön kell megvizsgálni, hogy az adott gyógyszer, amire az ellátottnak szüksége van, az az alapgyógyszerkészletben van-e, ha nincs akkor annak költségét az ellátottnak kell fizetni fentiekben rögzítettek szabályok szerint
- a fizetési szabályok figyelembe vételével azt kell megállapítani - szintén ellátottanként külön-külön - hogy marad-e pénze a jövedelméből a személyi térítési díj és a költőpénz összegén felül
- ha marad, akkor ezen összegig lehet a részére gyógyszerköltséget előírni
- ha kevesebb a jövedelme, tehát a személyi térítési díj és a költőpénz összegén felül nem marad pénze, akkor a gyógyszerköltséget az intézménynek kell fizetni
- számla kiállítása a gyógyszerről
- költőpénz terhére a gyógyszerköltség nem fizethető ki – a költőpénz felhasználása kizárólag az ellátott személyes szükségleteinek fedezésére szolgálhat

HIVATKOZOTT JOGSZABÁLYOK

1993. évi III. törvény
1995. évi CXVII. törvény
2000. évi C. törvény
2008. évi III. törvény
2013. évi V. törvény
2024. évi XC. Törvény

29/1993. (II. 17.) Korm. Rendelet
9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet